

การใส่ปุ๋ยทางพารา

สูตรปุ๋ยทางพาราที่กรมวิชาการเกษตรแนะนำให้ใช้ในปัจจุบันมี 6 สูตร แต่ละสูตรจะเหมาะสมกับเนื้อดินและอายุของต้นยางแตกต่างกัน ดังแสดงไว้ในตาราง

ตาราง ที่ 1 แสดงสูตรปุ๋ยที่มีความเหมาะสมกับเนื้อดินและอายุของต้นยาง

ปุ๋ยสูตรที่	สูตรปุ๋ย		ชนิดของดิน	อายุของต้นยาง
	ปุ๋ยเม็ด	ปุ๋ยผสม		
1	18-10-6	8-14-3	ดินร่วน	2 - 41 เดือน
2	18-4-5	13-9-4	ดินร่วน	47 - 71 เดือน
3	16-8-14	8-13-7	ดินทราย	2 - 41 เดือน
4	14-4-19	11-10-7	ดินทราย	47 - 71 เดือน
5	-	15-0-18	ดินทุกชนิด	ต้นยางหลังจากเปิดกรีดซึ่งเคยปลูกพืชคลุมดินและใส่ปุ๋ยฟอสเฟต บำรุงพืชคลุมดิน
6	15-7-18	12-5-14	ดินทุกชนิด	ต้นยางหลังเปิดกรีด ซึ่งไม่เคยปลูกพืชคลุมดินมาก่อน

หมายเหตุ

- ฟอสฟอรัสในสูตรปุ๋ยเม็ดเป็นค่าของฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์
- ฟอสฟอรัสในสูตรปุ๋ยผสมเป็นค่าของฟอสฟอรัสทั้งหมด
- ดินทราย คือ ดินที่มีเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินทราย อุ่มน้ำไม่ดี ถูกชะล้างได้ง่ายตรงธาตุอาหารได้น้อย มีโปแตสเซียมต่ำ
- ดินร่วน คือ ดินที่มีเนื้อดินละเอียดพอสมควร อุ่มน้ำได้ดี มีการระเหยน้ำและถ่ายเทอากาศพอเหมาะ ตรงธาตุอาหารได้มากพอสมควร มีโปแตสเซียมตั้งแต่ปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ
- ปุ๋ยเม็ด คือ ปุ๋ยที่ได้จากการนำวัตถุดิบให้กำเนิดปุ๋ยไปผ่านกรรมวิธีการผลิตทางเคมีตามขั้นตอนต่างๆ ปุ๋ยที่ได้จะเป็นเนื้อเดียวกัน ปุ๋ยแต่ละเม็ดจะมีองค์ประกอบของธาตุเหมือนกัน เช่น ปุ๋ยสูตร 15-7-18, 15-15-15 จัดเป็นปุ๋ยเคมีตามพระราชบัญญัติปุ๋ย เป็นปุ๋ยที่มีขายทั่วไปตามท้องตลาดและมีผู้นิยมใช้มากที่สุด
- ปุ๋ยผสม คือ ปุ๋ยที่ได้จากการนำแม่ปุ๋ยหรือปุ๋ยเชิงเดี่ยวมาผสมด้วยวิธีการโดยไม่ผ่านกรรมวิธีทางเคมี เช่น นำเอาปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต ปุ๋ยร็อคฟอสเฟต และปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์มาผสมคลุกเคล้ากันในอัตราส่วนต่างๆ เพื่อให้ได้ปริมาณธาตุอาหารตามต้องการ แล้วนำไปใช้ทันที เป็นต้น

ปุ๋ยผสมสำหรับสวนยางจะใช้แม่ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟตร็อคฟอสเฟตและโปแตสเซียมคลอไรด์ผสมกันในอัตราส่วนที่แตกต่างกันไปตามสูตรปุ๋ยทั้ง 6 สูตร ดังแสดงไว้ในตารางถัดไป

ตารางที่ 2 แสดงปริมาณธาตุอาหารและส่วนผสมของแม่ปุ๋ยในปุ๋ยผสมสูตรต่างๆ อัตรา 100 กิโลกรัม

ปุ๋ยผสมสูตรที่	ปริมาณธาตุอาหาร (%)			น้ำหนักของแม่ปุ๋ยที่ใช้ผสม (กิโลกรัม)		
	ไนโตรเจน (N)	ฟอสเฟต (P ₂ O ₅)	โปแตสเซียม (K ₂ O)	แอมโมเนียมซัลเฟต (21%N)	ร็อคฟอสเฟต (25%P ₂ O ₅)	โปแตสเซียมคลอไรด์ (60%K ₂ O)
1	8	14	3	38	57	5
2	13	9	4	60	34	6
3	8	13	7	36	53	11
4	11	10	7	50	38	12
5	15	-	18	71	-	29
6	12	5	14	57	20	23

หมายเหตุ ควรผสมปุ๋ยบนพื้นซีเมนต์ โดยคลุกเคล้าแม่ปุ๋ยที่ใช้ผสมให้สม่ำเสมอเป็นเนื้อเดียวกัน เมื่อผสมแล้วควรใช้ทันที ปุ๋ยจะไม่แข็งตัว และควรผสมให้ใช้หมดภายในครั้งเดียว

วิธีการใส่ปุ๋ย

วิธีการใส่ปุ๋ยที่ดีจะต้องเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวกในการปฏิบัติ ใส่แล้วพืชสามารถดูดไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด โดยมีวิธีการใส่ปุ๋ยดังนี้

ใส่รองพื้น - นิยมใช้ปุ๋ยร็อคฟอสเฟต ซึ่งเป็นปุ๋ยที่เคลื่อนไหวได้ยาก เพราะถูกตรึงด้วยแร่ธาตุต่างๆ ในดิน โดยคลุกเคล้าปุ๋ยกับดินแล้วใส่ลงในหลุมก่อนปลูกยาง

ใส่แบบหว่าน - เป็นการหว่านปุ๋ยให้ทั่วบริเวณที่ใส่ปุ๋ย เหมาะสำหรับใช้กับพื้นที่ที่เป็นที่ราบ และมีการกำจัดพืชด้วยสารเคมีเพราะเศษซากพืชที่เหลือจะช่วยป้องกันการชะล้างปุ๋ยในช่วงที่มีฝนตก แต่ถ้าเป็นที่ราบที่กำจัดพืชด้วยวิธีถาก ควรคราดให้ปุ๋ยเข้ากับดินด้วย เพื่อป้องกันการน้ำฝนชะล้างปุ๋ย

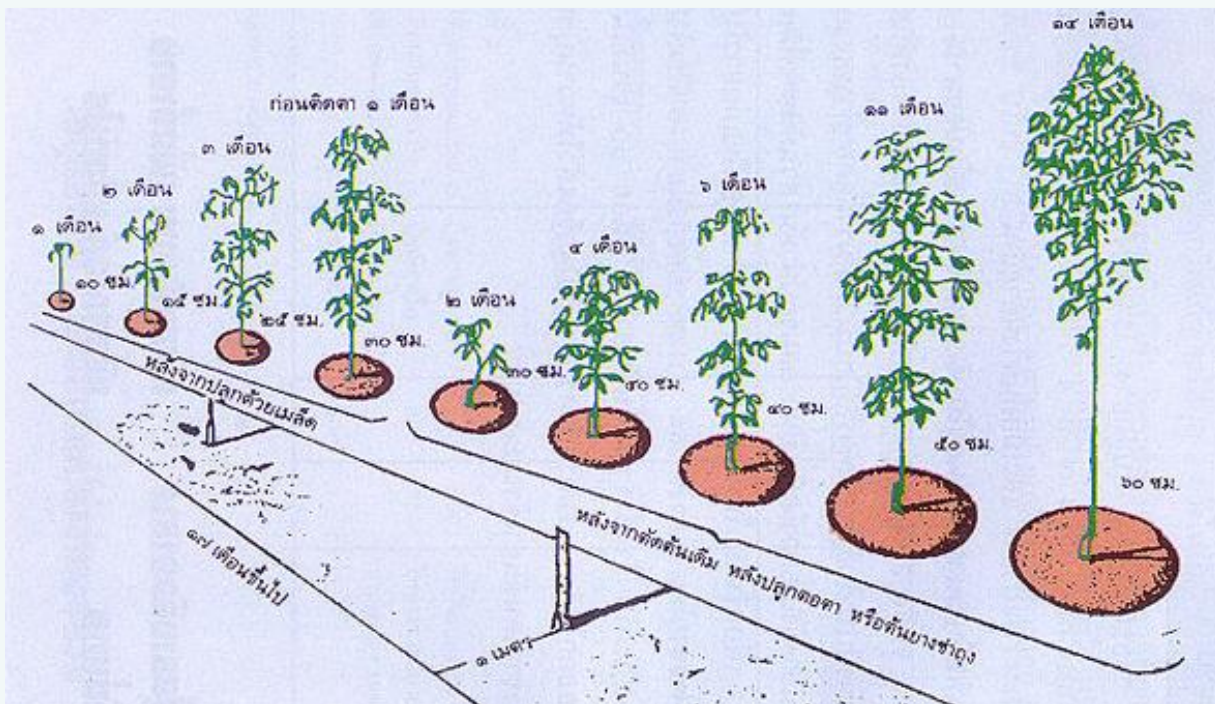
ใส่แบบเป็นแถบ - เป็นการใส่ปุ๋ยโดยโรยเป็นแถบไปตามแนวแถวต้นยางในร่องที่เซาะไว้ แล้วกลบ วิธีนี้จะใช้กับต้นยางที่มีอายุ 17 เดือนขึ้นไป และยังเหมาะสำหรับพื้นที่ที่มีความลาดเทเล็กน้อยหรือพื้นที่ทำขั้นบันได

ใส่แบบเป็นหลุม - เป็นการใส่ปุ๋ยโดยการขุดหลุมบริเวณรอบโคนหรือสองข้างของต้นยางประมาณ 2-4 หลุมต่อต้นแล้วใส่ปุ๋ยลงในหลุมกลบให้เรียบร้อย เหมาะสำหรับพื้นที่ที่ลาดเทและไม่ได้ทำขั้นบันได

นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว สิ่งที่ควรคำนึงเพื่อให้การใส่ปุ๋ยมีประสิทธิภาพมากที่สุดก็คือ ควรใส่ปุ๋ยในขณะที่ดินมีความชุ่มชื้นเพียงพอ หลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยในช่วงที่มีอากาศแห้งแล้งหรือฝนตกชุกมากเกินไป และควรกำจัดพืชก่อนใส่ปุ๋ยทุกครั้ง ถ้าต้องการให้ต้นยางสมบูรณ์ แข็งแรง เจริญเติบโตดีสามารถเปิดกรีดได้เร็ว ให้ผลผลิตสูงสม่ำเสมอติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน จะต้องมีการใส่ปุ๋ยให้กับต้นยางสม่ำเสมอตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงก่อนโค่น 3-5 ปี โดยปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

บริเวณที่ใส่ปุ๋ย

ระยะแรกหลังจากปลูกยาง รากของต้นยางจะแผ่ออกเป็นวงกลมรอบลำต้น ประมาณปีที่ 4 รากจึงจะแผ่ขยายออกไปจนถึงกึ่งกลางระหว่างแถวยาง และเมื่อต้นยางมีอายุเกิน 5 ปีขึ้นไป รากก็จะแผ่ขยายเพิ่มขึ้นและหนาแน่นอยู่ในบริเวณห่างจากลำต้นประมาณ 60 เซนติเมตร จนถึง 3 เมตร ดังนั้นเพื่อให้การดูแลอาหารของต้นยางเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรใส่ปุ๋ยบริเวณที่มีรากดูแลอาหารหนาแน่น คือ เมื่อต้นยางยังเล็กควรใส่ปุ๋ยเป็นวงกลมรอบลำต้น ส่วนต้นยางที่มีอายุตั้งแต่ 17 เดือนขึ้นไป ให้หว่านปุ๋ยกระจายสม่ำเสมอเป็นแถบยาวไปให้แถวห่างจากโคนต้นยางข้างละ 1 เมตร เมื่อยางมีอายุ 5 ปีขึ้นไปให้หว่านปุ๋ยเป็นแถบกว้างห่างจากโคนต้นยางอย่างน้อย 50 เซนติเมตร และขยายออกไปถึง 3 เมตร สำหรับยางที่เปิดกรีดแล้วให้หว่านปุ๋ยทั่วแปลงห่างจากโคนต้นยางข้างละ 1 เมตร

ระยะเวลาและอัตราการใส่ปุ๋ย

ในระยะตั้งแต่เริ่มต้นปลูกจนถึงต้นยางอายุประมาณ 17 เดือน จะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ในช่วงนี้ จึงจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยให้บ่อยครั้งในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของต้นยางหลังจากที่ต้นยางมีอายุเกิน 17 เดือนขึ้นไปแล้ว จะใส่ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง ดังแสดงไว้ในตารางแสดงระยะเวลาการใส่ปุ๋ยและอัตราการใส่ปุ๋ย

ตารางที่ 3 แสดงระยะเวลาการใส่ปุ๋ยและอัตราการใส่ปุ๋ยในพื้นที่ภาคใต้และภาคตะวันออก

อายุต้น ยาง (เดือน)	จำนวนปุ๋ยที่ใส่ (กรัมต่อต้น)			บริเวณที่ใส่ปุ๋ย
	สูตร 1 (ดินร่วน) และสูตร 3 (ดินทราย)	สูตร 2 (ดินร่วน) แลสูตร 4 (ดินทราย)	ปุ๋ยผสม	
2	60		130	ใส่รอบต้นรัศมี 30 เซนติเมตร
4	60		130	ใส่รอบต้นรัศมี 40 เซนติเมตร
6	90		200	ใส่รอบต้นรัศมี 40 เซนติเมตร
11	120		260	ใส่รอบต้นรัศมี 50 เซนติเมตร
14	120		260	ใส่รอบต้นรัศมี 60 เซนติเมตร
17	120		260	ใส่เป็นแถบในแถวห่าง จากโคนต้นอย่างข้างละ 1 เมตร
23	190		400	
29	190		400	
35	190		400	
41	190		400	
47		250	530	
53		250	530	ใส่เป็นแถบกว้าง 2.5 เมตร ห่างจากโคนต้นอย่างข้างละ อย่างน้อย 50 เซนติเมตร
59		250	530	
65		250	530	
71		250	530	
77		250	530	
83		250	530	

ตารางที่ 4 แสดงระยะเวลาการใส่ปุ๋ยและอัตราการใส่ปุ๋ยในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อายุต้นยาง หรือเดือนที่ใส่ปุ๋ย	สูตรปุ๋ยที่ใช้กับชนิดของดิน		อัตราปุ๋ย (กรัมต่อต้น)	
	ดินร่วน	ดินทราย	ปุ๋ยเม็ด	ปุ๋ยผสม
1 เดือนหลังปลูก	ปุ๋ยเม็ด	ปุ๋ยเม็ด	45	100
4 เดือน (ต.ค.)	18-10-6	16-8-14	70	150
11 เดือน (พ.ค.)	หรือปุ๋ยผสม	หรือปุ๋ยผสม	90	200
16 เดือน (ต.ค.)	8-14-3	8-13-7	90	200
23 เดือน (พ.ค.)			135	300
28 เดือน (ต.ค.)			135	300
35 เดือน (พ.ค.)			135	300
40 เดือน (ต.ค.)			135	300
47 เดือน (พ.ค.)	ปุ๋ยเม็ด	ปุ๋ยเม็ด	90	140
52 เดือน (ต.ค.)	18-4-5	14-4-9	190	400
59 เดือน (พ.ค.)	หรือปุ๋ยผสม	หรือปุ๋ยผสม	190	400
64 เดือน (ต.ค.)	13-9-4	11-10-7	190	400
71 เดือน (พ.ค.)			190	400
76 เดือน (ต.ค.)			190	400

หมายเหตุ เดือนที่ใส่ปุ๋ยอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป

ต้นยางที่เปิดกรีดแล้วจะใส่ปุ๋ย 2 ครั้งในอัตรา 1-1.2 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี (แล้วแต่สูตรปุ๋ยที่ใช้) โดยใส่ครั้งแรก หลังจากที่ยางผลัดใบแล้วในช่วงต้นฤดูฝนประมาณเดือนพฤษภาคม ครั้งที่ 2 ใส่ในช่วงปลายฤดูฝนประมาณเดือนกันยายน-ตุลาคม ดังแสดงไว้ในตารางแสดงระยะเวลาการใส่ปุ๋ยและอัตราการใส่ปุ๋ยสำหรับยางที่เปิดกรีดแล้ว

ตารางที่ 5 แสดงระยะเวลาการใส่ปุ๋ยและอัตราการใส่ปุ๋ยสำหรับยางที่เปิดกรีดแล้ว

เวลาที่ใส่ปุ๋ย สำหรับยาง ที่เปิดกรีดแล้ว	ชนิดของปุ๋ย	จำนวนปุ๋ยที่ ใส่ (กรัมต่อต้น)		บริเวณที่ใส่ปุ๋ย
		ปุ๋ยเม็ด	ปุ๋ยผสม	
ครั้งที่ 1				
- ใส่ต้นฤดูฝนประมาณ เดือนพฤษภาคม	ปุ๋ยผสมสูตร 5	-	500	ใส่ทั่วแปลงยาง โดยหว่านให้ห่างจาก แถวยางประมาณ 1 เมตร
	ปุ๋ยเม็ดหรือปุ๋ย ผสมสูตร 6	500	600	
	ปุ๋ยเม็ดอื่นๆ	500	-	
ครั้งที่ 2				
- ใส่ปลายฤดูฝนประมาณ เดือนกันยายนถึงเดือน ตุลาคม	ปุ๋ยผสมสูตร 5	-	500	ใส่ทั่วแปลงยาง โดยหว่านให้ห่างจาก แถวยางประมาณ 1 เมตร
	ปุ๋ยเม็ดหรือปุ๋ย ผสมสูตร 6	500	600	
	ปุ๋ยเม็ดอื่นๆ	500	-	

หมายเหตุ ยางแก่ก่อนโค่น 3-5 ปี ควรใส่ปุ๋ย

ที่มา: องค์การสวนยาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

<http://www.reothai.co.th>